

TRƯỜNG CAO ĐẲNG XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH ĐÔ THỊ

GIÁO TRÌNH
KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP I

Hà Nội - 2012

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	2
MÔ ĐUN KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP I.....	13
BÀI 1: TỔNG QUAN VỀ KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP	15
A. LÝ THUYẾT.....	15
1. Khái niệm, vai trò, nhiệm vụ, yêu cầu của kế toán trong các doanh nghiệp	15
1.1. Khái niệm	15
1.2. Vai trò.....	16
1.3. Nhiệm vụ	17
1.4. Yêu cầu.....	18
2. Nội dung của công tác kế toán doanh nghiệp	18
2.1. Phản ánh tài sản và nguồn vốn của doanh nghiệp	18
2.2. Trình bày về tình hình kết quả hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp trên các chỉ tiêu	20
2.2.1. Doanh thu, thu nhập khác và các khoản giảm trừ doanh thu	20
2.2.2. Chi phí	21
3. Tổ chức công tác kế toán doanh nghiệp	22
3.1. Tổ chức công tác hạch toán ban đầu ở đơn vị cơ sở.....	22
3.2. Tổ chức vận dụng hệ thống tài khoản kế toán.....	23
3.3. Tổ chức lựa chọn hình thức kế toán.	34
3.4. Tổ chức công tác lập báo cáo kế toán	35
3.5. Tổ chức công tác kế toán trong điều kiện sử dụng máy vi tính	37
3.6. Tổ chức bộ máy kế toán	38
CÂU HỎI ÔN TẬP	39
BÀI 2: KẾ TOÁN VỐN BẰNG TIỀN, CÁC KHOẢN PHẢI THU.....	40
A. Kế toán vốn bằng tiền	40
1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	40
1.1. Khái niệm	40
1.2. Nguyên tắc kế toán vốn bằng tiền	40
2. Kế toán tiền mặt	41
2.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	41
2.2. Chứng từ sổ sách kế toán	42
2.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	42
2.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	43
3. Kế toán tiền gửi ngân hàng	48

3.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	48
3.2. Chứng từ sổ sách kế toán	48
3.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	48
3.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	49
4. Kế toán tiền đang chuyển.....	50
4.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	50
4.2. Chứng từ sổ sách kế toán	50
4.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	50
4.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	51
B. Kế toán các khoản phải thu	51
1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	51
1.1. Khái niệm	51
1.2. Nguyên tắc kế toán	52
2. Kế toán phải thu của khách hàng	52
2.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	52
2.2. Chứng từ sổ sách kế toán	52
2.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	52
2.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	53
3. Kế toán thuế GTGT được khấu trừ (1tiết).....	54
3.1. Khái niệm và phương pháp tính thuế.....	54
3.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	56
3.3. Chứng từ và sổ sách kế toán.....	57
3.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh chủ yếu	57
4. Kế toán phải thu nội bộ.....	58
4.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	58
4.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	58
4.3. Chứng từ và sổ sách kế toán.....	59
4.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh	59
5. Kế toán khoản phải thu khác.....	62
5.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	62
5.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	62
5.3. Chứng từ và sổ sách kế toán.....	63
5.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh	63
6. Kế toán dự phòng phải thu khó đòi	64
6.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	64
6.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	65
6.3. Chứng từ và sổ sách kế toán.....	65

6.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh	65
7. Kế toán tạm ứng	66
7.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	66
7.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	66
7.3. Chứng từ và sổ sách kế toán.....	67
7.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh	67
8. Kế toán các khoản cầm cố, ký quỹ, ký cược	67
8.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	67
8.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	68
8.3. Chứng từ và sổ sách kế toán.....	68
8.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh	68
9. Kế toán chi phí trả trước	69
9.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	69
9.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	71
9.3. Chứng từ và sổ sách kế toán.....	72
9.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế phát sinh	72
CÂU HỎI ÔN TẬP	76
BÀI TẬP	77

BÀI 3: KẾ TOÁN NGUYÊN VẬT LIỆU, CÔNG CỤ DỤNG CỤ, HÀNG HOÁ 92

1. Khái niệm, nhiệm vụ của kế toán vật liệu, công cụ dụng cụ và hàng hoá.....	92
1.1. Khái niệm.....	92
1.2. Nhiệm vụ.....	92
2. Phân loại, nguyên tắc và phương pháp tính giá vật liệu, công cụ dụng cụ, hàng hoá.....	93
2.1. Phân loại vật liệu, công cụ dụng cụ, hàng hoá.....	93
2.1.1. Nguyên liệu, vật liệu.....	93
2.1.2. Công cụ, dụng cụ.....	95
2.2. Nguyên tắc tính giá và phương pháp tính giá.....	96
2.2.1. Nguyên tắc tính giá.....	96
2.2.2. Phương pháp tính trị giá vật tư xuất kho.....	98
3. Kế toán chi tiết nguyên vật liệu, công cụ dụng cụ, hàng hóa.....	100
3.1. Chứng từ sổ sách sử dụng.....	100
3.2. Phương pháp hạch toán kế toán chi tiết vật liệu, công cụ dụng cụ.....	100
4. Kế toán tổng hợp nguyên vật liệu, công cụ dụng cụ, hàng hóa theo phương pháp kê khai thường xuyên.....	105
4.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	105

4.2. Kết cấu tài khoản sử dụng.....	105
4.3. Phương pháp kế toán các nghiệp vụ chủ yếu.....	107
5. Phương pháp hạch toán nguyên vật liệu, công cụ dụng cụ, hàng hóa theo phương pháp kiểm kê định kỳ.....	112
5.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	112
5.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu.....	113
5.3. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ chủ yếu.....	113
6. Kế toán dự phòng giảm giá vật tư tồn kho.....	114
6.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	114
6.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu.....	114
6.3. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ chủ yếu.....	114
CÂU HỎI ÔN TẬP.....	116
BÀI TẬP.....	117
BÀI 4: KẾ TOÁN TÀI SẢN CỐ ĐỊNH.....	127
1. Tổng quan về TSCĐ.....	127
1.1. Tổng quan về tài sản cố định.....	127
1.1.1. Khái niệm, tiêu chuẩn và đặc điểm của TSCĐ:.....	127
1.1.2. Yêu cầu quản lý và nhiệm vụ kế toán TSCĐ.....	128
1.2. Phân loại và đánh giá TSCĐ.....	129
1.2.1. Phân loại TSCĐ.....	129
1.2.2. Đánh giá TSCĐ.....	131
2. Kế toán tài sản cố định hữu hình và vô hình.....	135
2.1. Kế toán chi tiết tài sản cố định.....	135
2.2. Kế toán tổng hợp TSCĐ.....	137
2.2.1. Tài khoản kế toán sử dụng, nội dung và kết cấu.....	137
2.2.2. Kế toán tăng tài sản cố định hữu hình và vô hình.....	137
2.2.3. Kế toán ghi giảm TSCĐ hữu hình và vô hình.....	143
3. Kế toán TSCĐ đi thuê và cho thuê.....	148
3.1. Kế toán TSCĐ đi thuê tài chính.....	148
3.2. Kế toán TSCĐ thuê hoạt động.....	152
3.2.1. Kế toán TSCĐ đi thuê hoạt động.....	152
3.2.2. Kế toán TSCĐ cho thuê hoạt động.....	153
4. Kế toán khấu hao TSCĐ.....	154
4.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	154
4.2. Các phương pháp tính khấu hao.....	154
4.3. Phương pháp kế toán khấu hao.....	155
5. Kế toán sửa chữa, nâng cấp TSCĐ.....	158
	159

5.1. Khái niệm	159
5.2. Kế toán sửa chữa thường xuyên TSCĐ:	160
5.3. Kế toán sửa chữa lớn TSCĐ.....	161
BÀI TẬP	164
BÀI 5: KẾ TOÁN CÁC KHOẢN ĐẦU TƯ TÀI CHÍNH.....	170
1. Khái niệm và phân loại các hoạt động đầu tư.....	170
1.1. Khái niệm hoạt động đầu tư	170
1.2. Phân loại các hoạt động đầu tư.....	170
1.2.1. Phân loại theo thời gian thu hồi vốn đầu tư	170
1.2.2. Phân loại theo mục tiêu đầu tư	171
1.2.3. Phân loại theo nội dung của các khoản đầu tư	171
1.2.3.1. Đầu tư vào công ty liên kết.....	171
1.2.3.2. Đầu tư vào công ty liên doanh.....	172
1.2.3.3. Đầu tư vào công ty con.....	173
1.2.3.4. Đầu tư khác	174
2. Kế toán đầu tư tài chính ngắn hạn.....	174
2.1. Kế toán đầu tư chứng khoán ngắn hạn	174
2.1.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	174
2.1.2. Chứng từ sổ sách kế toán	174
2.1.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	174
2.1.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu.	175
2.2. Kế toán đầu tư ngắn hạn khác	176
2.2.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	176
2.2.2. Chứng từ sổ sách kế toán	177
2.2.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	177
2.2.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	177
3. Kế toán đầu tư tài chính dài hạn.....	178
3.1. Kế toán đầu tư vào công ty con.....	178
3.1.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	178
3.1.2. Chứng từ, sổ sách kế toán	179
3.1.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	180
3.1.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	180
3.2. Kế toán đầu tư vào công ty liên kết.....	182
3.2.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán.....	182
3.2.2. Chứng từ sổ sách kế toán	184
3.2.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	184
3.2.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	184

3.3. Kế toán đầu tư liên doanh dài hạn	186
3.3.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	186
3.3.2. Chứng từ sổ sách kế toán	188
3.3.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	188
3.3.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	188
3.3.4.1. Kế toán hoạt động liên doanh dưới hình thức hoạt động kinh doanh đồng kiểm soát	188
3.3.4.2. Kế toán hoạt động liên doanh dưới hình thức tài sản đồng kiểm soát	190
3.3.4.3. Kế toán liên doanh dưới hình thức thành lập cơ sở kinh doanh đồng kiểm soát	191
3.4. Kế toán đầu tư dài hạn khác	193
3.4.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	193
3.4.2. Chứng từ sổ sách kế toán	193
3.4.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	194
3.4.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	194
4. Kế toán dự phòng giảm giá đầu tư tài chính ngắn và dài hạn	196
4.1. Khái niệm, nguyên tắc kế toán	196
4.2. Chứng từ sổ sách kế toán	196
4.3. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	196
4.4. Phương pháp kế toán một số nghiệp vụ kinh tế chủ yếu	197
5. Kế toán bất động sản đầu tư	197
5.1. Khái niệm và nguyên tắc kế toán	198
5.2. Tài khoản sử dụng, nội dung và kết cấu	198
5.3. Phương pháp kế toán bất động sản đầu tư	200
CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM	204
BÀI TẬP	206
BÀI 6: KẾ TOÁN TIỀN LƯƠNG VÀ CÁC KHOẢN TRÍCH THEO LƯƠNG	210
1. Ý nghĩa nhiệm vụ kế toán tiền lương và các khoản trích theo lương	210
1.1. Ý nghĩa tiền lương và các khoản trích theo lương	210
1.2. Nhiệm vụ kế toán tiền lương và các khoản trích theo lương	211
2. Hình thức tiền lương, quỹ lương và các khoản trích theo lương	211
2.1. Các hình thức tiền lương	211
2.2. Quỹ tiền lương, quỹ BHXH, BHYT, KPCĐ, BHTN:	213
2.3. Trích trước tiền lương nghỉ phép của công nhân trực tiếp sản xuất: ..	215
3. Kế toán tổng hợp tiền lương và các khoản trích theo lương	216

3.1. Nguyên tắc kế toán:	216
3.2. Tài khoản sử dụng:	217
3.3. Chứng từ sổ sách kế toán sử dụng:	219
3.3.1. Chứng từ hạch toán lao động.....	219
3.3.2. Chứng từ tính lương và các khoản trợ cấp bảo hiểm xã hội	220
3.3.3. Tổng hợp, phân bổ tiền lương và các khoản trích theo lương	220
3.4. Phương pháp kế toán:	221
CÂU HỎI ÔN TẬP	225
BÀI TẬP	226
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	232